

ABORDAREA CREATIVĂ A PREDĂRII, ÎNVĂȚĂRII, EVALUĂRII ÎN VEDEREA FORMĂRII IMAGINII DE SINE A ELEVILOR, ÎN RECEPTAREA TEXTULUI LITERAR

Irina Elena-Roxana

*profesor-metodist, grad didactic I, Casa Corpului Didactic Neamț, Județul Neamț
(ROMÂNIA)*

doctorandă UPS „Ion Creangă” din Chișinău

E-mail: roxirina2005@yahoo.com

Abstract

Self-image shows how we perceive our own emotional, physical, social, cognitive and spiritual characteristics. Because self-image formation is a process that begins at an early age, in the family, it is the role of teachers to coordinate training and development, so that the child can form a vision of the world. Using the right tools, the teacher can meet the proposed educational objectives. Thus, the auxiliary Read and know yourself! it will prove to be the “school textbook” that will have the role of guiding the teacher's activity, reading becoming a fundamental formative factor in becoming the self. Auxiliary Read and get to know yourself! designed for use by students, in the optional subject of the same name, has as a starting point the hypothesis that if methods appropriate to literary-artistic education are applied to form the self-image of primary school students in the process of receiving the literary text, then the quality of the self-image will be better. The choice of reading as a way of forming self-image in students is not accidental, because through reading a vision of the world can be developed in students, through the real self, the unreal self, the future self.

Keywords: Self-image, school textbook , students, Innovation, research projects

Rezumat

Imaginea de sine reprezintă modul în care percepem propriile caracteristici emoționale, fizice, sociale, cognitive și spirituale. Deoarece formarea imaginii de sine este un proces care începe de la cea mai fragedă vârstă, încă din familie, intră în rolul cadrelor didactice coordonarea formării și dezvoltării, astfel încât copilului să i se poată forma o viziune despre lume. Folosind instrumentele potrivite, profesorul poate îndeplini obiectivele educaționale propuse. Astfel, auxiliarul *Citește și cunoaște-te pe tine însuți!* se va dovedi a fi „manualul școlar” care va avea rolul de a îndruma activitatea profesorului, lectura devenind un factor formativ fundamental în devenirea sinelui. Auxiliarul *Citește și cunoaște-te!* conceput pentru a fi utilizat de elevi, la disciplina opțională cu același nume, are ca punct de plecare ipoteza că dacă se

aplică metode adecvate educației literar-artistice pentru a forma imaginea de sine a elevilor din învățământul primar în procesul de primire a literaturii text, atunci calitatea imaginii de sine va fi mai bună. Alegerea lecturii ca modalitate de formare a imaginii de sine la elevi nu este întâmplătoare, deoarece prin lectură se poate dezvolta la elevi o viziune asupra lumii, prin sinele real, sinele ireal, sinele viitor.

Cuvinte cheie: imagine de sine, manual școlar, studenți, inovație, proiecte de cercetare

Introducere

Totalitatea convingerilor pe care un individ le are despre el însuși-respectiv convingerile legate atât de aspectul fizic cât mai ales de caracteristici care țin de comportamentul, cognitiv, afectiv, social și moral, reprezintă imaginea de sine.

Imaginea de sine reprezintă modul în care percepem propriile caracteristici emoționale, fizice, sociale, cognitive și spirituale. Gradul de autostimă, respectiv autoacceptare și autoapreciere-pe care îl are un individ, este fundamental pentru încrederea în sine, altfel spus, imaginea de sine este capacitatea unui individ de a integra într-un tot informațiile, trăirile care se referă la persoana sa și de a identifica pe baza acestora locul său între ceilalți indivizi.

În cadrul unei cercetări ample, care va dura doi ani, ne propunem să demonstrăm rolul pe care lectura îl are în formarea imaginii de sine la elevii de ciclul primar, derulând la nivelul claselor selectate, a III-a și a IV- a, în România și în Republica Moldova, opționalul *Citește și cunoaște-te!*

1. Educație.Predare.Învățare.Evaluare

La nivel de concept pedagogic fundamental, **educația** definește un tip de activitate psihosocială (pentru că se desfășoară în societate și are la cei doi poli ai săi omul: educatorul și educabilul), care are funcție de formare și dezvoltare a personalității, cu o structură bazată permanent pe legătura dintre educator- educabil, proiectată prin finalitățile educației, realizată prin valorificarea tuturor conținuturilor și formelor generale ale educației, în context deschis, în cadrul sistemului și al procesului de învățământ. [1, p. 24]

În procesul de predare-învățare-evaluare, cadrul didactic poate forma/dezvolta personalitatea copilului. Deoarece formarea imaginii de sine este un proces care începe de la cea mai fragedă vârstă, încă din familie, intră în rolul cadrelor didactice coordonarea formării și dezvoltării, astfel încât copilului să i se poată forma o viziune despre lume.

Predarea reprezintă acțiunea de elaborare și comunicare pedagogică a mesajului didactic, necesar în orice activitate de instruire, concepută și realizată conform obiectivelor specifice unui capitol, unei teme, unei unități de învățare, operaționalizate în cadrul concret al lecției. [2, p.33]

Învățarea reprezintă acțiunea elevului, condiționată de predare, proiectată și realizată curricular de profesor în cadrul activității de instruire în contextul deschis al procesului de învățământ, organizat pe discipline și trepte de învățământ. [2, p.59]

Evaluarea reprezintă acțiunea de estimare valorică și de verificare pedagogică a gradului de îndeplinire a obiectivelor specifice și concrete ale activității de instruire, organizată pe trepte și discipline de învățământ la nivel de lecție. [2, p. 13]

2. Manualul școlar. Auxiliarul *Citește și cunoaște-te!*

Utilizând instrumentele potrivite, cadrul didactic poate să îndeplinească obiectivele educaționale propuse. Astfel, auxiliarul *Citește și cunoaște-te!* Se va dovedi a fi “manualul școlar” care va avea rolul de a ghida activitatea cadrului didactic, lectura devenind un factor formator fundamental, în devenirea eului.

Manualul școlar reprezintă un document oficial de politică a educației, care asigură concretizarea programei școlare într-o formă care vizează prezentarea cunoștințelor și capacităților la nivel sistemic, prin diferite unități didactice, operaționalizabile, în special, din perspectiva elevului/studentului: capitole, subcapitole, grupuri de lecții/cursuri, seminarii; lecții /cursuri, seminarii; secvențe de învățare etc. [3, p.71]

Auxiliarul *Citește și cunoaște-te!* proiectat în vederea utilizării sale de către elevi, în cadrul disciplinei opționale cu aceeași denumire, are ca punct de plecare ipoteza că dacă se vor aplica metode corespunzătoare educației literar-artistice pentru formarea imaginii de sine a elevilor claselor primare în procesul receptării textului literar, atunci calitatea imaginii de sine va fi mai bună.

Cu o singură oră pe săptămână, la clasele a III-a și a-IV-a, opționalul este stabilit la nivelul ariei curriculare limbă și comunicare. Auxiliarul didactic, care va fi instrumentul prin care se vor putea transmite conținuturile și se vor putea forma competențele, va fi structurat pe patru domenii, respectiv: persoana mea, eu și grupul de prieteni, familia mea, eroii mei.

Din cele treizeci de conținuturi amintesc: oglinda- cine sunt eu (nevoia de identitate)? Mă accept așa cum sunt (caracteristici fizice), cum sunt eu?(caracteristici emoționale, cognitive, sociale si spirituale), autoapreciere (cât de mult ne simțim stimați, apreciați, acceptați, sau dimpotrivă, respinși), autorespect, autoacceptare (acceptarea ca individ social, integrare socială), încrederea în sine, în forțele proprii, laudă/ critică, autocritica permanentă, ambiția și perseverența (depășirea obstacolelor pentru atingerea scopurilor propuse), succes/insucces, stima de sine, părerea celorlalți despre mine, prietenii mei etc.

Auxiliarul, va cuprinde texte din literatura pentru copii, exerciții, jocuri și teste având drept scop formarea imaginii de sine a elevilor claselor primare în procesul receptării textului literar.

Alegerea lecturii ca și cale de formare a imaginii de sine la elevi, nu este întâmplătoare, bine știut fiind faptul că prin lectură se poate dezvolta la elevi o viziune despre lume, prin eul real, eul ireal, eul viitor.

CONCLUZII

Teoriile psihosociale recunosc importanța pe care cei din jur o au în formarea imaginii de sine personale, susțin că pe lângă autopercepere, relaționarea cu ceilalți are o contribuție deosebită. Este

bine știut faptul că la nivelul clasei de elevi se fac etichetări din partea copiilor, cu privire atât la aspectul fizic, la rasă, la rezultatele obținute la școală. Combătute sistematic, prin exemple, filme didactice, lecturi cu tâlc- din care pot învăța constant, cadrul didactic poate contribui atât la formarea cât și la dezvoltarea unei imagini de sine pozitive la elevi. Auxiliarul *Citește și cunoaște-te!* este o încercare în acest sens.

BIBLIOGRAFIE

1. CRISTEA Sorin, 2016. *Educația. Concept și analiză*, Volumul 2, București: Didactica Publishing House, 24, 38 p. ISBN 59484889354922
2. CRISTEA, Sorin, 2019. *Evaluarea instruirii în cadrul procesului de învățământ*, volumul 11, București: Didactica Publishing House, 13 p., ISBN:978-606-683-944-0
3. CRISTEA, Sorin, 1998. *Dicționar de termeni pedagogici*, București: Editura Didactică și Pedagogică, R.A. București, 71 p. ISBN 973-30-5130-6